

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PEDAGOGICKÁ FAKULTA
CENTRUM ŠKOLSKÉHO MANAGEMENTU

HODNOCENÍ ZÁVĚREČNÉ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

kombinovaného studia oboru Školský management

POSUDEK VEDOUcíHO PRÁCE

Autor práce: Lenka Volfová	Vedoucí práce: PhDr. Jan Voda, Ph.D.
Název závěrečné práce: Zavádění etické výchovy do školního kurikula	

Indikátory kvality závěrečné práce		1 - rozhodně ano	2 – spíše ano	3 – spíše ne	4 - rozhodně ne
Znak					
Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky. <i>Pokud nebudou obsaženy klíčové znaky A1, A3, E1, práce by neměla být doporučena k obhajobě.</i>					
A	Klíčové znaky; úvodní část				
A1	Zřetelné vymezení do oblasti studovaného oboru. (Kterých řídicích funkcí se to týká? Kterých oblastí manažerské práce?)	X			
A2	Závěrečná práce „přesahuje hranice“ jedné konkrétní školy. Jde o objektivní analýzu z oblasti řízení ve školství, nikoli o shrnutí subjektivních zkušeností z vlastní praxe	X			
A3	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce. (Co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit?) Charakteristika cíle (SMART)			X	
B	Dosavadní řešení problému				
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě studia odborné literatury		X		
B2	Jsou uvedeny odkazy na odbornou literaturu	X			
B3	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci; kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury		X		
C	Výzkumná část				
C1	Výzkumná část se vztahuje k tématu a cíli práce	X			
C2	Stanovení výzkumného problému. Správná formulace výzkumných otázek a tvrzení, popř. hypotéz (pokud typ výzkumného problému umožňuje hypotézy formulovat)		X		
C3	Byly použity vhodné výzkumné metody a nástroje	X			
D	Analytická část				
D1	Je provedena kvalitní analýza získaných faktů a údajů	X			
D2	Interpretace zjištěných výsledků je dostatečně analytická, nejde jen o komentované vyjádření číselných údajů	X			
D3	Interpretace výzkumu umožňuje zpracování závěrů, doporučení, výstupů práce	X			
E	Závěry. Přínos pro studovaný obor				
E1	Závěrečná část hodnotí, zda bylo dosaženo stanoveného cíle práce (viz A3). (Závěr práce není redukován jen na výsledky a interpretaci výzkumu či tvrzení)			X	
E2	Výstupem práce je materiál využitelný pro řízení ve školství: doporučení, návrhy, metodické postupy, příručka, manuál, vymezení rizik...	X			
E3	Práce obsahuje adresné vyjádření, kde a jak ji lze využít (v práci řídicího pracovníka).	X			
E4	Výstup práce je obecně využitelný pro oblast řízení ve školství – školský management. Jde skutečně o odborně fundovaný materiál vedoucí k rozvoji určitého úseku řízení školy či školství.	X			
F	Prezentace (formální úroveň práce)				
F1	Úplnost obligátních náležitostí – jazyková úroveň, dodržení formálních náležitostí a struktury, grafická a typografická úroveň práce...		X		
F2	Dodržení stanoveného rozsahu	X			
F3	Bibliografie dle platné normy.	X			

Klady práce:

Od 1. 9. 2010 byla do RVP ZV začleněna etická výchova (dále EtV), která je pro školy příležitostí k rozšíření možností osobnostní kultivace žáků a zesílení důrazu na výchovnou složku edukačního procesu. Bakalářská práce se zabývá problematikou implementace tohoto nového vzdělávacího oboru (tedy nikoli „vyučovacího předmětu“, jak je na některých místech v textu nepřesně uvedeno) EtV do školního kurikula, čili věnuje se aktuální a naléhavé oblasti řízení pedagogického procesu. K tématu přistupuje autorka ze dvou perspektiv – jednak sumarizuje klíčové aspekty EtV a podává přesvědčivé argumenty pro zavedení tohoto vzdělávacího oboru do školního vzdělávání. Z druhé strany nahlíží implementaci EtV jako potenciální problém, u něhož lze očekávat na straně rodičů i učitelů řadu předsudků a neporozumění, nepřipravenost, či dokonce odpor – a zde se autorka opírá zejména o manažerské poznatky při zavádění a řízení změny.

Při vlastním výzkumu bakalantka vhodně kombinovala metodu rozhovoru a dotazníkového šetření, přičemž prvně jmenovanou využila pro počáteční mapování problematiky a při konstrukci následného výzkumného nástroje – dotazníku. Ten autorka vhodně využila pro ověření platnosti zjištění získaných z rozhovorů, přičemž adaptovala jednotlivé varianty dotazníků na tři různé skupiny respondentů. Zde bych mimo jiné ocenil, že informace uváděné ve výzkumné části jsou již utříděné a zobecněné, přičemž samotný datový korpus umístila autorka až do přílohy. Výzkumná stať se tak soustředí převážně na shrnutí a interpretaci nálezů, k čemuž je v textu vyčleněno dostatek prostoru.

Za hodnotný výstup práce považuji ověřené konstatování, že *„největší překážkou se /.../ jeví nezáměr a nepochopení na všech pozicích a náročnost přípravy pedagogických pracovníků.“* (s. 47). Jako možné řešení autorka uvádí, že *„společnosti i jednotlivcům by měly být představeny dlouhodobé přínosy etiky, které daleko přesahují školní kompetence a mohou zlepšit nejen školní, ale i společenské klima.“* (tamtéž). K tomu, myslím, celá práce směřuje a užitečný je i modelový postup pro zavádění EtV do ŠVP, který autorka uvádí v kap. 6.

Nedostatky práce:

(Nedostatky práce korespondují s absencí požadovaných znaků; konkretizujte pro text práce.)

V práci shledávám dva větší nedostatky:

Teoretická část zrcadlí, že se autorka pravděpodobně potýkala s nedostatkem teoretických zdrojů, kterých – vzhledem k novosti EtV – jistě není objektivně mnoho. Požadovaný rozsah statí je tak vyplněn mnoha příliš obecnými subkapitolami, které často nepronikají k podstatě věci a dohromady nevytvářejí potřebný, dostatečně sevřený teoretický fundament pro ukotvení výzkumu. Je zřejmé, že vzhledem k tématu by jádrem teorie měly být implementační

procesy při řízení školního kurikula, což v textu postrádám. Celá kapitola 4 se týká managementu změny obecně, aniž by bylo téma konkretizováno na změnu kurikula. Naopak, charakteristice EtV je věnováno relativně mnoho prostoru, přitom na obsahové aspekty apod. by stačilo poukázat příslušným odkazem na zdroj (RVP apod.).

Druhou problematickou oblastí je absence metodologické kapitoly, kde by autorka přehledně vyložila cíle výzkumu, postulovala výzkumné otázky a ozřejmila metodologický design výzkumu. Proto je celá kapitola 5 relativně velmi nepřehledná a obtížně srozumitelná a není nakonec zřejmé, nakolik se autorce podařilo dosáhnout řešení předsevzaté problematiky. Např. není jasné, jak (s jakou četností a váhou) jsou výzkumné nálezy podepřeny, nebo na základě jakých výzkumných faktů autorka zkonstruovala modelový postup v kap. 6.

V textu jsou drobné pravopisné nedostatky, srov. „hledali“ (výzkumy, s. 16) a nevětná vyjádření, která spíše připomínají výpisky než výkladový text vědeckého sdělení.

Hodnocení práce: 2 – velmi dobře

Doporučení a otázky pro obhajobu:

1. Rozveďte (ozřejměte) prosím více svoji úvahu na s. 10: „*Je čas uvažovat nad změnou a pyramidu /Maslowovu/ v určitém věku /.../ pomocí etiky otočit...“*
2. Na s. 24 konstatujete, že „*v mnoha evropských školských systémech se etická výchova jako samostatný předmět osvědčila – např. na Slovensku, ve Finsku, v Německu atd.“*
Můžete prosím toto tvrzení nějak doložit?

V Říčanech dne 7. 5. 2013

PhDr. Jan Voda, Ph.D.